

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ			
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ 6			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
		3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/ /			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/-τρια θα πρέπει να:

- 1) Έχει κατανοήσει τους στόχους και τις έννοιες της Κοινωνιογλωσσολογίας, της Πραγματολογίας και της Ανάλυσης του Λόγου, οι οποίες σχετίζονται με την κοινωνική λειτουργία των γλωσσικών φαινομένων. Να έχει κατανοήσει τη σχέση γλώσσας, κοινωνίας/ πολιτισμού και ταυτότητας, συνδέοντας την γλώσσα, ως κοινωνικό φαινόμενο, με την ταυτότητα. (MA11, MA12).
- 2) Να διαμορφωθεί η γλωσσική επίγνωση γύρω από θεμελιώδη ζητήματα ανάλυσης της κοινής νέας ελληνικής καθώς και ορισμένες από τις εκφάνσεις της γλωσσικής ετερότητας: η γλωσσική ποικιλία και η γλωσσική αλλαγή. (MA11).
- 3) Έχει κατανοήσει τον γλωσσικό δανεισμό, ως παραμέτρου που επηρεάζει τη σχέση γλώσσας και κοινωνίας και την κοινωνική της χρήση. (MA11).
- 4) Διακρίνει τις θεμελιώδεις διαφορές μεταξύ γραπτού και προφορικού λόγου. (MA11).
- 5) Συλλέγει, να αναλύει και να μελετά τα δεδομένα και τις παραμέτρους της γλωσσικής ετερογένειας, προκειμένου να καταλήξει στην διατύπωση/επαλήθευση ερευνητικών υποθέσεων. (MA13).
- 6) Έχει κατανοήσει ότι η ηλικία αποτελεί μία παράμετρο που καθορίζει τις γλωσσικές επιλογές και να εξοικειωθεί με τα χαρακτηριστικά της. (MA11, MA12)
- 7) Έχει κατανοήσει ότι η χρήση της γλώσσας, ως εργαλείου σκέψης και διαχείρισης των κοινωνικών σχέσεων, διαφοροποιείται ανάλογα με το φύλο, διαμορφώνοντας στάσεις και στερεότυπα. (MA11).
- 8) Έχει εξοικειωθεί με την ανίχνευση των λανθανουσών σημασιών/υπόρρητης σημασίας των γλωσσικών επιλογών και της ιδεολογίας που αυτές προωθούν. (MA11, MA12).
- 9) Έχει αποκτήσει περαιτέρω εξοικείωση με την ιδεολογία, όπως αυτή διαμορφώνεται αλλά και διαμορφώνει τις γλωσσικές επιλογές. Η μύηση αυτή επιχειρείται μέσω του παραδείγματος της γλώσσας των ΜΜΕ και της διαφήμισης. (MA11).
- 10) Έχει κατανοήσει τις γλωσσικές στάσεις και προκαταλήψεις που συνοδεύουν τις γλωσσικές επιλογές αλλά και την έννοια του γλωσσικού λάθους, αξιοποιώντας εκπαιδευτικά τις κοινωνικές διαστάσεις της γλώσσας. (MA11, MA12).
- 11) Έχει κατανοήσει ότι οι προκαταλήψεις των εκπαιδευτικών απέναντι στις γλωσσικές και πολιτιστικές καταβολές των μαθητών τους διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στην επίδοση των τελευταίων, δημιουργώντας αρνητική εικόνα για τον εαυτό τους, με αποτέλεσμα να έχουν χαμηλές επιδόσεις, επιβεβαιώνοντας τις προσδοκίες των εκπαιδευτικών. (MA12, MA14).
- 12) Έχει κατανοήσει και να ανταπεξέρχεται στις απαιτήσεις της παρουσίασης εργασιών, συνεπικουρούμενος/-η από τα εργαλεία που του/της προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες. (MA9, MA11).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

ü Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

ü Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

ü Λήψη αποφάσεων

ü Αυτόνομη εργασία

ü Ομαδική εργασία

ü Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ü Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ü Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

ü Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

ü Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ü Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή-βασικές (κοινωνιο)γλωσσολογικές προσεγγίσεις. Σχέση γλώσσας, κοινωνίας/ πολιτισμού και ταυτότητας. Βασικές διακρίσεις της γλώσσας.
2. Γλωσσική ποικιλία, γλωσσική αλλαγή.
3. Γλωσσικός δανεισμός.
4. Γραπτός και προφορικός λόγος.
5. Μέθοδοι κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας (συλλογή δεδομένων, μεταγραφή, ανάλυση, εθνογραφική έρευνα και παραδείγματα).
6. Γλώσσα και ηλικία: η γλώσσα των νέων.
7. Γλώσσα και φύλο: ευγένεια και γλωσσικός σεξισμός.
8. Γλώσσα και ιδεολογία.
9. Η γλώσσα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και της διαφήμισης.
10. Γλωσσικές στάσεις και προκαταλήψεις. Το γλωσσικό λάθος.

11. Γλώσσα και εκπαίδευση. Γλωσσικές προκαταλήψεις στο σχολείο.

12. Παρουσίαση εργασιών.

13. Ανακεφαλαίωση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διά ζώσης																		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class, power point, διαδίκτυο. Ένα μέρος της επικοινωνίας με τους/τις φοιτητές/-τριες πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω e-mail																		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td></td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>25</td></tr><tr><td>Εκπόνηση project ομαδικού</td><td></td></tr><tr><td>Δημιουργία φακέλου υλικού</td><td></td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας/ εργασιών</td><td>31</td></tr><tr><td>Αυτοτελής Μελέτη</td><td>30</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Σεμινάρια		Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25	Εκπόνηση project ομαδικού		Δημιουργία φακέλου υλικού		Συγγραφή εργασίας/ εργασιών	31	Αυτοτελής Μελέτη	30	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																		
Διαλέξεις	39																		
Σεμινάρια																			
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25																		
Εκπόνηση project ομαδικού																			
Δημιουργία φακέλου υλικού																			
Συγγραφή εργασίας/ εργασιών	31																		
Αυτοτελής Μελέτη	30																		
Σύνολο Μαθήματος	125																		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική <ol style="list-style-type: none">Εκπόνηση γραπτής εργασίας και παρουσίαση.Τελική εξέταση.																		

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αρχάκης Αργύρης & Κονδύλη Μαριάννα. (2002). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος. Κωδικός Εύδοξου 12719140.
2. Αρχάκης Αργύρης, Τσάκωνα Βίλλυ. (2019). *Ταυτότητες, αφηγήσεις και γλωσσική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.
3. Γεωργακοπούλου Αλεξάνδρα & Γούτσος Διονύσης. (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
4. Holmes Janet. (2016). *Εισαγωγή στην Κοινωνιογλωσσολογία*. Αθήνα: Πατάκης.
5. Κωστούλα-Μακράκη Νέλλη. (2001). *Γλώσσα και κοινωνία*. Αθήνα: Μεταίχμιο. Κωδικός Εύδοξου 24023
6. [Lee McKay](#) S. & [Hornberger](#) N.H. (2009). *Κοινωνιογλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας*. Αθήνα: Επίκεντρο.
7. Spinillo Alina, Pratt Chris, Ongstad Sigmund, Allal Linda, Lopez Lucie Mottier, Lehraus Katia, Forget Alexia, Κωστούλη Τριανταφυλλιά, Myhill Debra. (2009). *Ο γραπτός λόγος σε κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
8. Trudgill Peter. (1974). *Sociolinguistics: An introduction to language and society*. London: Penguin.
9. Τσοκαλίδου Ρούλα. (1996). *Το φύλο της γλώσσας. Οδηγός μη-σεξιστικής γλώσσας για τον δημόσιο ελληνικό λόγο*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων-Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
10. Τσοκαλίδου Ρούλα & Χατζησαββίδης Σωφρόνης. (2008). *Κοινωνιογλωσσολογικές Αναζητήσεις: ερευνητικά δεδομένα*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
11. Φραγκουδάκη Άννα. (1999). *Γλώσσα και Ιδεολογία. Κοινωνιολογική προσέγγιση της Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας.
12. Χριστίδης Αναστάσιος-Φοίβος. (2001). *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
13. Wells Gordon. (1985). *Language development in the pre-school years*. Cambridge/New York: Cambridge University Press.